

Ahojte prváci!

Posielam Vám študijné materiály. Pozorne si ich preštudujte, vypracujte si
zadané úlohy a prefotené pošlite na mail jelenatomkova@gmail.com

do 12.03.2021

Tomková.

Učivo:

Morálka

Čo chceš, aby robili tebe, rob aj ty iným.

(zlaté pravidlo mravnosti)

Morálka – je súhrn pravidiel ľudského konania

- súhrn kladných hodnôt, ktoré človek vyznáva a ktorými sa vo svojom živote riadi
- Medzi základné hodnoty ľudského života patrí konať dobro. Ďalšími hodnotami sú česť, spravodlivosť, úcta k človeku, dôstojnosť, láska

Existujú rôzne pohľady na to, ako vznikla morálka:

- a) prirodzenou cestou – postupne vyvíjala tak, ako sa vyvíjalo ľudstvo
- b) biblicky – tzv. Božie prikázania.

- Poukazuje na to, ako by mal človek morálne žiť.
- Cieľom týchto pravidiel je viesť človeka k základným morálnym hodnotám a k tomu, aby sa vystríhal zlých skutkov.
- Podstatou morálky je človek, základné kladné hodnoty jeho ľudského života.
- Morálku kontroluje verejná mienka čiže ostatní ľudia v spoločnosti.

Etika je veda o morálke, ktorá skúma pravidlá správania.

- Ukazuje človeku zásady, podľa ktorých sa má správať, čo má robiť, o čo sa má usilovať, aby činil dobro, a ako sa má správať k iným ľuďom.

Hlavné zásady – princípy etiky odzrkadľujú hlavné zásady morálky:

- Princíp spolupatričnosti (ľudskosti, dôstojnosti)
- Princíp spravodlivosti a rovnosti
- Princíp slobody a zodpovednosti
- Princíp svedomitosti a česťnosti

Tieto princípy sú hlavné myšlienky, hlavné zásady, ktoré by malo ľudstvo rešpektovať a riadiť sa nimi. Mali by ľudia spájať a ukazovať, čo je pre ľudstvo dôležité. V súčasnej dobe sa etika viac alebo menej prejavuje takmer v každej oblasti života.

Preto poznáme:

- etiku práce
- lekársku etiku
- environmentálnu etiku (čiže etiku životného prostredia)
- etiku rodinných vzťahov
- športovú etiku a ďalšie

Domáca úloha:

- Do písanky napíšte odpoveď na otázku:
Čo je podľa vás dobro? Aký je dobrý človek?

Učivo:

Etika práce

Práca je ako strom, ktorý má horké korene, ale sladké ovocie.
Keď je práca potešenie, vtedy je k životu šťastím.

Práca neodmysliteľne patrí k človeku. Prácou sa človek odlišuje od iných živých organizmov. Práca patrí medzi základné hodnoty v živote človeka. Právo na prácu zase patrí medzi základné ľudské práva. Práca je cieľavedomá ľudská činnosť, ktorá má svoj zmysel a hodnotu.

Morálka človeka sa prejavuje aj jeho vzťahom k práci.

Kladný vzťah k práci znamená:

- naučiť sa a chcieť pracovať;
- chápať, že neexistuje menejcenná práca, práca je buď zle, alebo dobre vykonaná;
- nie je umením robiť obľúbenú prácu, ale umením je mať radosť z každej vykonanej práce;
- čestne, svedomito pracovať, byť v práci dôsledný, snaživý a zodpovedný;
- zdokonaľovať sa v práci, ďalej sa vzdelávať.

Každá práca má svoju hodnotu:

1. materiálnu – vytvárame ňou materiálne hodnoty, dostaneme za ňu plat;
2. morálnu – vidíme v nej zmysel nášho života.

Ľudia nás hodnotia podľa kvality a výsledkov našej práce (podľa nich tak môžeme byť v práci čestní, pracovití, ale aj leniví, nezodpovední a pod.).

Etika práce sa zaoberá hodnotením nášho vzťahu k práci

- Každá práca, ktorá ľuďom prináša úžitok, je potrebná a významná. Len dobre a poctivo vykonaná práca nám prináša uspokojenie a máme z nej skutočnú radosť.

- Nečestne a bez práce získané peniaze nám síce môžu priniesť chvíľkové uspokojenie, ale zároveň nám do duše prinášajú strach, výčitky svedomia, nepokoj. Za takúto „prácu“ môžeme zaplatiť stratou slobody a opovrhovaním zo strany iných ľudí.
- S etikou práce úzko súvisí profesijná etika čiže etika povolania = tzv. kódexy čiže konkrétne požiadavky (morálne normy) na vykonávanie určitého povolania. U lekárov je to známy lekársky kódex (Hippokratova prisaha), u novinárov – novinársky kódex, v podnikoch podnikové kódexy atď.

Zapamätajte si

Predpokladom morálneho správania v každej profesii je:

- dobre ovládať svoju profesiu (remeslo),
- mať potrebné vedomosti a zručnosti,
- dodržiavať zásady správania.

Samozrejme, pri vykonávaní každej profesie musíme pamätať na hodnoty humanizmu, spoločenskej povinnosti, zodpovednosti a spravodlivo

Domáca úloha:

- Do písanky napíšte odpoveď na otázku:
Čo pre vás znamená práca? Kto je vašim vzorom v práci?

Učivo:

Environmentálna etika

Človek a príroda tvoria jeden celok. Človek vzišiel z prírody. Svojou prácou a snahou zlepšiť si životné podmienky postupne začal pretvárať prírodu. Naučil sa využívať bohatstvo našej Zeme. Zároveň ju však začal ničiť.

Environmentálna etika je etika životného prostredia. Upozorňuje na zodpovedný vzťah ľudí k prírode, k životnému prostrediu. Vyzýva ľudí, aby zmenili svoj postoj k problémom životného prostredia. Ochranu a úctu si zasluhuje život všeobecne, to znamená nielen ľudský, ale aj život rastlín, živočíchov, celej prírody.

Zložky životného prostredia sa delia na:

- **prírodné** – napríklad voda, pôda, vzduch, rastlinstvo, živočíšstvo,
- **umelé** – zložky vytvorené ľudskou prácou, napríklad obydľia, pracovné a rekreačné prostredie

Environmentálna etika nás upozorňuje, že je našou povinnosťou chrániť Zem, prírodu pre ďalšie generácie. Každý z nás môže prispieť k tomu, aby sa naša planéta stala čistejším a zdravším miestom pre život, a to:

- udržiavaním čistoty v prírode,
- vysádzaním stromov, zelene
- recykláciou odpadu,
- triedením odpadu.



Domáca úloha:

- Do písanky napíšte odpoveď na otázku:
Čo môžeme spraviť doma pre zlepšenie životného prostredia?